

Іншою формою державної корпоративної власності є власність у вигляді часток і паїв у статутних фондах недержавних господарських товариств. Відповідно управління такими частками є безпосереднім завданням корпоративного управління, його складовою, воно покладене на певні державні органи і має вивчатися з метою удосконалення їх діяльності.

Грунтуючись на цих формах державної корпоративної власності, об'єктом корпоративного управління може бути майно, передане до статутних фондів господарських товариств, акції акціонерних товариств, які перебувають у власності держави, державне майно, передане до статутних фондів холдингових компаній і фінансово-промислових груп, державне майно, передане в оренду, та інше.

Державні корпоративні права можуть виникати як результат: закріплення за державою акцій відкритих акціонерних товариств, – створених у процесі приватизації; корпоратизації державних підприємств; придбання корпоративних прав діючих товариств; участі в нових господарських товариствах, що створюються відповідно до норм Закону України «Про господарські товариства» та інших актів законодавства.

УДК 631.115.9(477)(043.2)

Петков С.В., д.ю.н., професор,

Донецький юридичний інститут МВС України, м. Кривий Ріг

Крук А.С., студентка,

Навчально-науковий Юридичний інститут,

Національний авіаційний університет, м. Київ

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПЛАНУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УКРАЇНІ

Планування господарської діяльності є найважливішими складовими частинами управління підприємством. Планування – це процес розробки планів, програм і проектів на основі використання економічних законів і передового досвіду. Значення планування полягає в тому, що воно дозволяє: передбачати перспективу розвитку підприємства на майбутнє; більш раціонально використовувати всі ресурси підприємства; уникнути ризику банкрутства; більш цілеспрямовано й ефективно проводити науково-технічну політику на підприємстві; вчасно обновляти і модернізувати продукцію, що випускається, і підвищувати її якість відповідно до кон'юнктури ринку; підвищувати ефективність виробництва і поліпшувати фінансовий стан підприємства.

В Україні функціонують сотні тисяч підприємств різних форм власності, які здійснюють свою діяльність відповідно до діючого у країні

законодавства. Вони працюють на принципах господарської самостійності, матеріальної зацікавленості в результатах господарсько-фінансової діяльності й матеріальної відповідальності за ці результати. При цьому діяльність підприємств не може здійснюватися безконтрольно, без відповідної діагностики, тому що в роботі підприємств можуть мати місце різні недоліки, помилки, не використовувані резерви, що знижують ефективність виробництва. Оцінка ефективності діяльності підприємств – це творчий процес, різноманітний за змістом, який здійснюється за допомогою різних аналітичних прийомів з урахуванням специфіки виробництва, його організації на конкретному підприємстві. Отже, всі працівники підприємства, що займаються аналізом його діяльності, повинні постійно вдосконалювати свої знання в цій області [1, с. 34]. Визначення ефективності виробництва полягає в оцінці його результатів. Такими результатами можуть бути обсяги виготовленої продукції в натуральному чи вартісному вираженні або прибуток. Але ж сама по собі величина цих результатів не дає змоги зробити висновок про ефективність або неефективність роботи підприємства, оскільки невідомо, якою ціною отримані ці результати. Тому для отримання об'єктивної оцінки ефективності підприємства необхідно також врахувати оцінку тих витрат, що дали змогу одержати ті чи інші результати. Процес виробництва здійснюється через поєднання факторів, що його визначають: засобів праці (основні засоби), предметів праці (оборотні фонди), робочої сили (трудові ресурси). Крім того, на виробництво впливають також певні організаційні, управлінські, технологічні та інші фактори. Тож за оцінку витрат логічно взяти оцінку всіх перелічених ресурсів. Отже, ефективність підприємства – комплексна оцінка кінцевих результатів використання необоротних і оборотних активів, трудових і фінансових ресурсів та нематеріальних активів за певний період часу [2, с. 499].

Кожне підприємство прагне до одержання максимально можливого прибутку. І тут, крім факторів збільшення обсягу виробництва продукції, просування її на незаповнені ринки, невблаганно висувається проблема зниження витрат на виробництво і реалізацію цієї продукції, зниження витрат виробництва, що і враховується при плануванні собівартості. Таким чином, для підвищення ефективності діяльності підприємства, збереження конкурентоспроможності його продукції необхідно вживати заходів щодо зниження витрат на підприємстві, виявляти можливі резерви зменшення собівартості продукції. На металургійному підприємстві із матеріаломістким й енергоємним виробництвом продукції, зниження собівартості продукції можливе, перш за все, шляхом пошуку нових технологій виробництва. Для того, щоб ефективно використати наявні ресурси на підприємстві та досягти максимального рівня їх віддачі, необхідно здійснювати постійний контроль та управління ними. Процес управління витратами повинен охоплювати такі основні організаційні

складові: нормування і планування витрат за їх видами, облік та аналіз витрат; пошук і виявлення шляхів економії ресурсів; стимулювання ресурсів і зниження витрат. Цей процес передбачає створення місця витрат та центру відповідальності, який відповідає за їх рівень (економічний відділ). Обов'язком кожного спеціаліста та керівника підприємства є виявлення й використання можливих шляхів економії ресурсів та зниження витрат, для чого створені норми витрачання різних видів ресурсів у певних організаційно-технологічних умовах виробництва. Саме вони є важливими чинниками забезпечення режиму економії і, відповідно, зниження собівартості продукції [3. с. 94].

Згідно з напрямком удосконалення планування господарської діяльності, вважаємо за доцільне впровадження таких заходів, як: підвищення технічного рівня виробництва – дозволить впровадити у виробництво нову техніку та удосконалити технологію виготовлення продукції; модернізація діючого устаткування і поліпшення його експлуатації дозволить без значних витрат капіталовкладень підвищити продуктивність діючого устаткування; режим економії – дозволить раціонально використовувати сировину, матеріали, шукати можливості використання відходів виробництва; раціональне використання трудових ресурсів – дозволить за рахунок механізації, автоматизації виробничих процесів, організації потокового виробництва знизити трудомісткість виготовлення продукції; зниження накладних витрат – дозволить за рахунок удосконалення структури управління та ліквідації невиробничих витрат знизити собівартість продукції; удосконалення організації виробництва і праці; скорочення витрат на обслуговування виробництва і керування; економія енергоресурсів досягається за рахунок інтенсифікації технологічних процесів і впровадження нової техніки і прогресивної технології. Визначення шляхів удосконалення господарської діяльності підприємства в сучасних умовах скорочення норм витрат на виробництво продукції, зменшення витрат енергії, роботи обладнання в економних режимах, використанні вторинних енергоресурсів.

Література

1. Воронкова А.Е. Діагностика стану підприємства: теорія і практика: монографія / А.Е. Воронкова. – Х.: ІНЖЕК, 2010. – 448 с.
2. Шваб Л.І. Економіка підприємства / Л.І. Шваб. – К.: Каравела, 2011. – 568 с.
3. Бевз В.В. Розвиток механізму управління процесами енергозбереження на підприємствах харчової промисловості / В.В. Бевз. // Науковий вісник КНЕУ. – 2011. – № 8. – С. 135.